

ved Fastsættelsen af den enkelte Lejligheds Pris. Hermed hænger det ogsaa sammen, at den hyppigt heller ikke indirekte hviler paa Lejeren, fordi der er mange Forhold, hvor Ejeren maa fastsætte Huslejen uden at kunne faa sin Arealstat overført paa Lejeren og derved refunderet.

Til de principielle Betæneligheder ved at benytte Arealstaten som Censur for Valgretten komme de store praktiske Vanskeligheder. For at benytte dette Grundlag, maatte der først tilvejebringes en Fortegnelse over de arealstatspligtige Lejligheder (en saadan havde ikke, da Staten opraves af Ejendommen som Helhed hos Ejeren), dernæst over, hvem der havde boet i disse; til hvilken Tid de havde boet der; om vedkommende beboede hele Lejligheden eller ved Udlejning af en Del af den endog havde overført den væsentligste Del af sin mulige Skattebyrde paa en Logerende; om han overhovedet havde betalt sin Leje o. s. fr. At disse praktiske Vanskeligheder i særlig Grad komme frem ved vor stærkt omslyttende Hovedstadsbefolkning, behøver næppe at fremhæves.

Spørger man endelig om, for hvor stort et Antal Personer denne Udvidelse af Reformen vil komme til at gælde, da kan der vel ikke gives noget nøjagtigt Svar herpaa, netop fordi der, som sagt, ikke foreligger nogen samlet Opgørelse over skattepligtige og skattefrie Lejligheder. Imidlertid har man undersøgt Forholdene i forskellige af Byens Noder, og, med Udskydelse af Yderpunkter, har man ment at finde en Norm i Forholdene i Treflers Kirkes og i Synagogens Noder, i hvilke Resultatet af Opgørelserne var ens. I Treflers Kirkes Node findes nemlig i alt 3,214 Lejligheder, hvoraf 1,526 arealstatspligtige, og samtidig er Antallet af Indkomstskattebyrderne i Noden 1,207; i Synagogens Node er der i alt 1,044 Lejligheder, hvoraf 948 arealstatspligtige, medens Antallet af indkomstskattepligtige i Noden er 759. I begge Tilfælde findes der altsaa omtrent $\frac{1}{4}$ flere arealstatspligtige end indkomstskattepligtige. En Sammenstilling af Antallet af arealstatspligtige Et- og Toværelseslejligheder i samtlige undersøgte Noder med det hele Antal af Et- og Toværelseslejligheder i disse Noder og med Tallet for hele Byen giver ogsaa som Resultat, at man formentlig uden stor Fejl kan antage, at der findes omtrent $\frac{1}{4}$ flere arealstatspligtige Lejligheder i Byen end indkomstskattepligtige. Men Tallet paa de arealstatspligtige Lejligheders Beboere, der ikke betale Indkomstskat, ca. 10,000, vil jo, hvis Betingelserne om Køn, Alder og Fattigunderstøttelse m. v. fastholdes, reduceres endnu langt mere, inden man naar Bælgertallet, end Tallet paa indkomstskattepligtige paa 800 Kr., saaledes at Bælgerantallets Forøgelse ad denne Vej vil kunne anslaaes til omtrent 5,000. Selv om man imidlertid vilde gaa ud fra den tvivlsomme Forudsætning, at de virkelig kunde betragtes som skatteyndende til Kommunen — og i saa Fald med en Skatteydelse, hvis Minimum (for en Lejlighed paa 65 Kv.-Alen i Bag- og Sidehus) er 6 Kr. aarlig —, og selv om man fandt Udveje til at overvinde de overordentlige praktiske Vanskeligheder, hvormed det var forbundet at sikre sig, at ingen af denne Gruppe med Urette blev optagen paa eller udelukket af Valglisten, maatte man dog hævde, at deres økonomiske Status, da de end ikke kunne ansættes til 800 Kroners Indkomst, er en saadan, at de f. Eks. i Købstæderne, hvis Valgordning man i nærværende Sag i øvrigt har paaberaabt sig, ikke vilde gaa ind under Kommunens direkte Beskatning og dermed ikke heller paa dens Valgliste.

Det bør sluttelig endnu tilføjes, at, da Arealstaten er en fast Skat, vil den Følgsomhed for Kommunens økonomiske Anliggender, enhver Yder af Indkomstskatten kommer i Besiddelse af, og som netop gør en direkte og bevægelig Skat til en god Basis for kommunal Valgret, under alle Omstændigheder ganske mangle. Men at netop de, der i hvert Fald ere nok saa meget nydende som ydende over for Kommunen, mangle denne personlige Paavirkning af Stigningen i Kommunens Budget, gør dem særlig usikrede til kommunale Bælger.

Fra hvilken som helst Side Sagen saaledes end ses, maa man bestemt fraraade at forøge Bælgergruppen med det forholdsvis mindre betydelige Antal, der bo i arealstatspligtige Lejligheder uden at betale Indkomstskat, og mene, at det alt er en meget væsentlig Tilvækst, naar man ved at medoptage Indkomstskattebyrderne med 800 Kroners Indkomst aarlig, tilvejebringer en Forøgelse af Bælgerantallet, der vel kan ansættes til mindst $\frac{1}{3}$.

2. Forholdstalsvalg. Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse maa vel vække nogen Betænelighed, for saa vidt den næppe før er anvendt paa saa stor en Bælgermasse (40,000 Mennesker); den er heller ikke anvendt ved de andre kommunale Valg her i Landet. Imidlertid maa den formentlig antages, og det maa da haabes, at den vil kunne ordnes saaledes, at dens Gennemførelse ikke volder for stor Vanskelighed.